VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny**
(nr 60)
z dnia 8 lutego 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 60)

8 lutego 2017 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem poseł **Urszuli Ruseckiej (PiS)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (druk nr 1265).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Zieleniecki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Marek Woch** pełnomocnik prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, **Alicja Lejk-Kępka** dyrektor Biura Świadczeń w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wraz ze współpracownikami, **Hanna Zalewska** dyrektor w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wraz ze współpracownikami, **Jacek Zieliński** naczelnik wydziału w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Joanna Żurawińska** główny specjalista w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Witold Zakrzewski** prezes Fundacji Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Radioamatorskich, **Małgorzata Rusewicz** prezes Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Brygida Śliwka, Małgorzata Cholewa, Dariusz Lipski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Urszula Sęk, Maria Iwaszkiewicz** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Witam bardzo serdecznie na 60. posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Witam pana ministra Marcina Zielenieckiego wraz z dyrektorami, wszystkich zaproszonych gości i posłów naszej Komisji. Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu doręczony, jest to pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Czy ktoś jest przeciwny wobec zaproponowanego porządku posiedzenia? Nie słyszę. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Myślę, że nie tylko w swoim, ale również w imieniu innych posłów, mam prośbę o wcześniejsze informowanie nas o dodatkowych posiedzeniach Komisji. Kolejny raz jesteśmy zaskakiwani otrzymywaniem porządku obrad Sejmu, rozkładu zajęć Komisji itd. Informując nas o dzisiejszym posiedzeniu Komisji nie pozostawiono wiele czasu na przygotowanie do poruszanej problematyki. Nie jest również do końca zgodne z regulaminem Sejmu. Kieruję wielką prośbę do prezydium, którego jestem uczestnikiem, ale rzadko wykorzystywanym, żeby planować posiedzenia Komisji z większym szacunkiem dla czasu i pracy parlamentarzystów. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny posiedzenia. Przechodzimy do jego realizacji. Bardzo proszę panią poseł Barbarę Bartuś, jako przedstawiciela wnioskodawców, o uzasadnienie projektu ustawy.

Poseł Barbara Bartuś (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, panie ministrze, mam przyjemność przedstawić poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Celem projektu jest objęcie prawem do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego ucywilnionych funkcjonariuszy celnych

od pierwszego dnia ubezpieczenia chorobowego. Zapewne pojawią się jeszcze możliwe poprawki. Od 1 marca wchodzi w życie ustawa o Krajowej Administracji Skarbowej i zostają ucywilnieni dotychczasowi funkcjonariusze. W ubezpieczeniach społecznych, chorobowych, macierzyńskich osobie przysługuje prawo do zasiłku chorobowego po 30 dniach od objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem i po 90 dniach w przypadku ubezpieczenia dobrowolnego. Ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa przewiduje wyjątki, gdy nie jest konieczny okres wyczekiwania. Do wyjątków chcemy dopisać ucywilnionych funkcjonariuszy, aby nie mieli przerw w możliwości skorzystania ze świadczeń chorobowych, jeżeli zaistnieje taka sytuacja. To jest jedyny cel ustawy. Zmiany są w art. 4 ust. 3, zawierającym katalog osób, które nie muszą czekać 30 dni. Zmiana dotyczy również art. 29, mówiącego, że przepisy stosuje się odpowiednio do: „funkcjonariuszy Służby Celnej, którzy przyjęli propozycję pracy na podstawie […] ustawy z dnia 16 listopada 2016 r., przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej". To jest bardzo krótki i prosty projekt, dlatego proszę, aby Wysoka Komisja go przyjęła, chociaż zapewne będzie jeszcze dyskusja. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Bardzo proszę, pani poseł Ewa Tomaszewska.

Poseł Ewa Tomaszewska (PiS):

Chcę jedynie upewnić się, czy zaproponowana data wejścia w życie ustawy zagwarantuje, że nie będzie przerwy pomiędzy przejściem ze stanu funkcjonariusza służby celnej do stanu pracownika cywilnego i nie istnieje obawa, iż ktoś utraci uprawnienia do urlopu macierzyńskiego lub chorobowego?

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę, pani poseł Agnieszka Hanajczyk.

Poseł Agnieszka Hanajczyk (PO):

Pani przewodnicząca, rozumiem, że czegoś zabrakło w poprzedniej ustawie. Dzisiaj rozmawiamy o zmianach w związku z pospiesznie wprowadzoną ustawą. Chcę powiedzieć, że celnicy nadal nie wiedzą, co się z nimi stanie, niezależnie od przepisów przyjętych 16 listopada 2016 r. Przed chwilą skończyłam rozmowę z celnikami. Nie potrafią powiedzieć, kto będzie funkcjonariuszem mundurowym, a kto pracownikiem cywilnym. Nie mają takiej wiedzy, podobnie związki zawodowe. Jest tam duże zamieszanie i niepokój. Czy mogę prosić o kilka słów wyjaśnienia?

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę, pani poseł wnioskodawca.

Poseł Barbara Bartuś (PiS):

Znajdujemy się na posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Ustawa o Krajowej Administracji Skarbowej należy do zadań Komisji Finansów Publicznych, więc nie przenośmy tutaj dyskusji. Natomiast, część pracowników przechodzi pod ogólny system ubezpieczeń społecznych. Aby pracownicy nie byli pokrzywdzeni i nie okazało się, iż w momencie przejścia do ubezpieczenia społecznego ktoś zachorował, mimo że był w czasie służby, i nie nabędzie dzisiaj prawa do zasiłku chorobowego. Wyjątki istnieją. Chcę powiedzieć ciekawostkę, że w katalogu osób, które nie muszą oczekiwać 30 dni na uzyskanie prawa do zasiłku chorobowego, są posłowie i senatorowie, podejmujący pracę po ustaniu mandatu. Dzisiaj poszerzamy katalog o funkcjonariuszy służby, którzy przejdą do ubezpieczenia społecznego.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. *Ad vocem* pani poseł Agnieszka Hanajczyk.

Poseł Agnieszka Hanajczyk (PO):

Pani poseł, mówimy o tym samym. Przyjmując ustawę w 2016 r. zostawiliśmy te przepisy, a dzisiaj uchwalmy następną ustawę nie znając zupełnie katalogu podmiotowego.

Nie wiemy, podobnie jak celnicy, jakiej grupy osób ma dotyczyć. Aczkolwiek, czytałam uzasadnienie i wiem, że nie będzie to powodować dodatkowych kosztów, przeciwnie – oszczędności, jeżeli będzie więcej pracowników cywilnych.

Poseł Barbara Bartuś (PiS):

Tak, personalnie, odnośnie do poszczególnych osób nie wiemy, kto będzie podlegał ustawie, ale mamy zapis ogólny mówiący o funkcjonariuszach służby celnej, którzy przyjęli propozycję pracy na podstawie art. 165 ust. 7 oraz art. 167 ust. 2 ustawy z 16 listopada, przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, i stali się pracownikami w jednostkach organizacyjnych KAS. Mówimy o katalogu osób korzystających z ustawy o KAS. Personalnie mogą wystąpić problemy. Wiem, że mogą być wypełniane deklaracje. Natomiast, nie jesteśmy Komisją merytoryczną, żeby rozstrzygać sprawy przechodzenia, czyli kto zostanie funkcjonariuszem, a kto pracownikiem w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, Magdalena Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Pani poseł, trudno się zgodzić z faktem, że Komisja Polityki Społecznej i Rodziny ma nie dostrzegać, wedle pani uzasadnienia, problemów osób, które nie są pewne swojej pracy i nie wiedzą, jak będzie za chwilę wyglądało ich zatrudnienie. To są sprawy dotyczące rynku pracy. Proszę nie mówić, że ta kwestia nie jest w zakresie zainteresowań członków naszej Komisji. Jest. Ale rozumiem, że dzisiejszy przedmiot obrad polega na tym, żeby osoby, spełniające określone kryteria, były objęte lepszą ustawą, korzystniejszym rozwiązaniem. Cieszy mnie fakt, że pani mówiła również o senatorach i posłach, którzy rozpoczną pracę po ukończeniu kadencji. Myślę, że to wszystko nie jest powodem, dla którego możemy spuścić zasłonę milczenia nad faktem luk w przygotowywanej i w wielkim pośpiechu wprowadzanej ustawie o policji skarbowej. W związku z powyższym, moje pytanie dotyczy dwóch kwestii. Po pierwsze, czy poselski projekt ustawy, w obecnej chwili przedkładany w trybie ekstraordynaryjnym, szybkim, nie wymaga konsultacji społecznych? Jak rozumiem, nie zostanie skierowany do podkomisji, ale będzie teraz procedowany. Co ministerstwo sądzi na ten temat? Będę zdziwiona, jeśli będzie przeciwne rozwiązaniom proponowanym przez państwa.

Po drugie, dlaczego w omawianej kwestii mówią państwo, że są oszczędności? Moim zdaniem nie są. Wcześniejsze korzystanie z możliwości zwolnień lekarskich i urlopów winno być także przedmiotem zainteresowań rządu, który, widząc luki, przedstawiał nam propozycję zmiany przepisów dzisiaj procedowanych. Bardzo proszę nie mówić, że niepewność na rynku pracy nie jest podmiotem pracy naszej Komisji. Dlaczego jest taki szybki przebieg procedowania?

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę o stanowisko przedstawicieli ministerstwa?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marcin Zieleniecki:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, dyskutowany dzisiaj projekt ustawy nowelizujący ustawę o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa jest naturalną konsekwencją zmian o charakterze organizacyjnym, wprowadzonych na mocy ustawy z 16 listopada 2016 r. – przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. Zakres projektu jest zamknięty lub ogranicza się wyłącznie do obszaru ubezpieczenia chorobowego. Projekt nie wkracza w inną materię, np. prawa pracy lub prawa administracyjnego, która reguluje kwestie związane z organizacją szerokorozumianej administracji publicznej.

Propozycja zawarta w projekcie jest związana ze skomplikowanym statusem funkcjonariuszy Służby Celnej. Aby wyjaśnić potrzebę nowelizacji musimy odwołać się nie tylko do tzw. ustawy zasiłkowej, ale przede wszystkim do ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Jak wiemy, sytuacja ubezpieczeniowa funkcjonariuszy Służby Celnej jest niestandardowa. Z punktu widzenia podstawy ich zatrudnienia, pozostają oni w stosun-

kach służbowych, a nie pracy. Funkcjonariusze pozostający w stosunkach służbowych podlegają systemowi zaopatrzenia społecznego, w którym świadczenia emerytalno-rentowe są finansowane bezpośrednio ze środków budżetu państwa. Tymczasem status socjalny funkcjonariuszy Służby Celnej jest odmienny. Jest to konsekwencja historii. Do lat 90-tych osoby zatrudnione w administracji celnej miały status pracowników. Później zostało to zmienione, ale nie przekształcono ich statusu ubezpieczeniowego – będąc funkcjonariuszami pozostawali jednocześnie ubezpieczonymi w powszechnym systemie ubezpieczenia społecznego.

Jeżeli popatrzymy z perspektywy ubezpieczenia chorobowego, sytuacja wygląda zupełnie inaczej. Będąc funkcjonariuszami służb, pozostającymi w stosunkach służbowych, mają świadczenia zasiłkowe lub świadczenia przysługujące w razie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą, finansowane bezpośrednio z budżetu państwa, tzn. tak samo, jak inni funkcjonariusze służb mundurowych. Istotą zmiany, wprowadzonej na mocy ustawy 16 listopada 2016 r., było połączenie dwóch służb lub kategorii osób mających różny status w obszarze ubezpieczenia chorobowego. Połączono służbę celną, w której byli funkcjonariusze, a zasiłki lub świadczenia były finansowane z budżetu. Połączono również administrację skarbową, zatrudniającą osoby pozostające w stosunkach pracy i ich świadczenia były finansowane z ubezpieczenia chorobowego. Problem, który chcemy rozwiązać w projekcie ustawy, sprowadza się do tego, żeby funkcjonariusze służby celnej nie zostali objęci negatywnymi konsekwencjami zmiany organizacyjnej. Krótko mówiąc, negatywne konsekwencje mogłyby polegać na stosowaniu art. 4 ustawy zasiłkowej, który wymaga spełnienia przesłanki okresu wyczekiwania, aby nabyć prawa do zasiłku chorobowego. Chodzi o to, aby te osoby dołączyć do kategorii wyjątków podmiotowych, do których nie stosujemy okresu oczekiwania. Przedmiot ustawy tylko do tego jest ograniczony. Z punktu widzenia resortu pracy, propozycję oceniamy pozytywnie. Wpisuje się ona w zmiany o charakterze organizacyjnym, wprowadzone na mocy ustawy z 16 listopada. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Zamykam dyskusję. Stwierdzam zamknięcie pierwszego czytania. Stwierdzam, że nie zgłoszono wniosku o wysłuchanie publiczne. Przechodzimy do rozpatrzenia projektu ustawy.

Czy są uwagi do tytułu projektu? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwny wobec przyjęcia tytułu projektu? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła tytuł projektu.

Czy są uwagi do art. 1? Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MRPiPS Marcin Zieleniecki:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, wydaje się nam celowe uzupełnienie pkt 2 w art. 1, czyli przepisu o charakterze przejściowym, o dopisek na końcu. Mówimy o uregulowaniu statusu osób przebywających na urlopie macierzyńskim. Proponujemy, aby dodać: „urlop rodzicielski, urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego i urlop ojcowski", dlatego, że dotychczas osoby zachowywały prawo do uposażenia macierzyńskiego w okresie urlopów. Musimy zrównać ze sobą te sytuacje.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jak rozumiem, zmiany są konieczne, doprecyzowujące. Jeśli mamy wprowadzać przepisy porządkujące niedokładnie przygotowane prawo w listopadzie zeszłego roku, warto uzupełnić o wszystkie zapisy. Moja uwaga dotyczy jednej sprawy – jeśli tak skomplikowaną materią zajmują się posłowie, przygotowując projekt ustawy, zawsze istnieje ryzyko, że przy szczegółowych rozwiązaniach może dochodzić do błędów. Nie mam nic przeciwko wprowadzeniu i uściśleniu przepisów. Po prostu, chcę zwrócić uwagę państwa, iż kolejny raz przygotowujemy ustawę szybko, niechlujnie, nieporządnie i za chwilę będziemy oczekiwać kolejnych poselskich projektów bardzo skomplikowanej materii, które będą uzupełniane następnymi poprawkami. Nie mając czasu na zastanowienie się i podjęcie decyzji, będziemy narażeni na coraz częściej pojawiające się słuszne opinie,

że piszemy prawo na kolanie. Jeszcze raz ponawiam prośbę do Prezydium Komisji, żeby nie przyjmować ustaw, szczególnie poselskich, w trybie ekstraordynaryjnym, które nie są do końca skonsultowane ze stroną rządową. Dzisiaj poprawiamy prawo uchwalone w ekstraordynaryjnym trybie przez Wysoki Sejm w listopadzie zeszłego roku. Pośpiech nie służy jakości.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję za uwagę. Przedstawiciel wnioskodawców, pani poseł Barbara Bartuś.

Poseł Barbara Bartuś (PiS):

Poprawkę przyjmuję, ale nie sposób odnieść się do słów pani przewodniczącej. Pracujemy wspólnie już trzecią kadencję. Dzisiejszy, krótki, nieskomplikowany projekt ustawy obejmujący czas obowiązywania jest zmianą w niewielkim zakresie, gdyż dotyczy okresu przejściowego, a służy pracownikom, którzy osiągną status osoby ubezpieczonej, aby nie mieli okresu oczekiwania. Ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa jest kompleksowa. Faktycznie, po wejściu w życie przepisów wprowadzających, ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, zaistniała nowa sytuacja. Część pracowników, którzy zmienią swoje stanowiska pracy, przejdą ze statusu funkcjonariusza do statusu osoby ubezpieczonej na podstawie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Istnieje tam art. 6 ust. 18a, w którym są oni ujęci, jako osoby podlegające obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym, czyli obowiązkowym ubezpieczeniem chorobowym, aby nie mieli okresu wyczekiwania. Nie mają przerwy w zatrudnieniu, mimo że zmienia się ich status. Stają się osobami ubezpieczonymi dopiero w momencie zmiany wprowadzonej poprzez ustawę. Jest ona tworzona szybko, aby żaden z funkcjonariuszy nie został pokrzywdzony.

Chcę się odnieść do wcześniejszego wystąpienia i powiedzieć, iż porządek posiedzenia został przyjęty. Nic nie mówiłam, że ustawa przyniesie oszczędności. Nie powinna ona przynosić żadnych skutków, gdyż pracownicy, którzy przejdą do ubezpieczenia, mają prawo do świadczeń chorobowych i macierzyńskich. Tak rozszerzamy świadczenia rodzicielskie i ojcowskie. To są nowe nazwy wprowadzone w późniejszym okresie, być może dlatego umknęły uwadze. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu poprawki przejętej przez panią poseł Bartus? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwny wobec przyjęcia art. 1 wraz z zaproponowaną poprawką? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła art. 1.

Przechodzimy do art. 2. Czy są uwagi do art. 2? Czy ktoś jest przeciwny wobec przyjęcia art. 2? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła art. 2.

Upoważniam Biuro Legislacyjne do dokonania korekt redakcyjnych w projekcie ustawy. Proponuję przegłosowanie całego projektu ustawy. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem projektu ustawy wraz z poprawką? (30) Kto jest przeciwny? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt proponowanej ustawy.

Na posła sprawozdawcę proponuję panią poseł Barbarę Bartuś. Pani poseł się zgadza. Czy ktoś z pań i panów posłów zgłasza wątpliwość co do zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej? Nie słyszę. Stwierdzam, że nie istnieje wątpliwość co do zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.